

© PATRICK DIELEMAN

DUISTPROBLEMEN IN DE HAND HOUDEN

In Engeland zegt men over de problemen met resistente duist al dat de chemie heeft afgedaan. Eind mei toonde BASF een proefveld dat bewees dat er zelfs in de slechtste omstandigheden nog wat aan te doen valt. – *Patrick Dieleman*

“20 jaar geleden was duist alleen ‘een polderprobleem’”, begint *crop advisor* Yves Decroos van BASF zijn verhaal. “Vandaag vinden we sulforesistente duist vooral in de kustpolders, maar ook in een aantal andere regio’s met zwaardere gronden.” Hij toont een kaartje met kleinere gebieden rond Ploegsteert, Verrebroek-Doel, Doornik-Ronse, Geraardsbergen en Fosses-la-Ville met uitlopers tot in Gembloux. Op het perceel in Meetkerke waarop het proefveld ligt, werd tarwe na tarwe gezaaid. Dat gebeurt daar in de streek vrij veel, ondanks de nadelen. Vorig jaar mislukte de voorjaarsbehandeling, met massale aanwezigheid van resistente duist en zaadvorming tot gevolg. Yves plaatst het perceel inzake duistproblematiek in categorie 3 (tabel 1 p. 21). Vanaf categorie 2 is het nodig om de duist te laten testen, wil je

.....
Het inzetten van bodemmiddelen in de herfst biedt mogelijkheden om duist onder controle te houden
.....

weten welke teelten nog mogelijk zijn. De van het perceel geteste planten bleken resistent te zijn. “We hebben de landbouwer geadviseerd om niet te ploegen, zodat de zaden bovenop de bodem bleven liggen. Nadien heeft hij de grond opengetrokken om een vals zaadbed te creëren. Vervolgens werd de opgekomen duist doodgespoten met RoundUp. We benadrukken dat die cultuurmaatregelen onontbeerlijk zijn om

het probleem te kunnen aanpakken. Ook het afwisselen met voorjaarsteelten helpt uitbreiding van het probleem te voorkomen.” Toch moet men ook dan nog opletten, want bijvoorbeeld ook in bieten heeft een aantal grassenmiddelen zijn werking tegen resistente duist verloren. Wanneer ze ondergeploegd worden, zouden duistzaden na zo’n 2 jaar afsterven.

Proeven

Al van ver vallen een aantal gele vlekken op in het graanveld (zie foto boven). Yves vertelt dat de voorjaarsbehandelingen 13 tot 16 in het proefprotocol totaal niet gewerkt hebben, en daarom werden doodgespoten met glyfosaat. Het ging telkens om uitsluitend een voorjaarsbehandeling. Die werd gespoten op 27 maart en versterkt met Actirob en al

dan niet met Stomp Aqua. Tegen dicotylen werd Biathlon toegevoegd. Na de voorjaarsbehandeling werden gemiddeld 800 duistplantjes per m² geteld. Gezien hij dit perceel onderbracht in categorie 3 bewijst de proef dat een najaarsbehandeling sowieso aangewezen was. Het perceel werd gezaaid op 18 oktober. In de najaarsbehandelingen werd een deel gespoten voor de opkomst (20 oktober) en een ander deel in het eerstebladstadium van het graan (30 oktober). In vooropkomst werd een proefmiddel van BASF getest en ook enkele bodemmiddelen die nu alleen erkend zijn voor behandelingen na de opkomst van het graan. In enkele behandelingen werd gecombineerd met isoproturon. Het proefmiddel werd ook getest in het eerstebladstadium en vergeleken met Malibu. Deze najaarsbehandelingen werden telkens gevolgd door de voorjaarsbehandeling.

Resultaten

We gaven al mee dat de voorjaarsbehandelingen alleen op dit perceel geen effect opleverden. Isoproturon alleen als najaarsbehandeling is geen oplossing op dergelijke velden. Bij de behandeling in eerstebladstadium deed zich het probleem voor dat sommige duistplantjes toen al 2 blaadjes hadden, en al minder gevoelig werden. Yves Decroos benadrukte dat het daarom nodig is om oplossingen te bieden in vooropkomst. "Die houden ook enige veiligheid in dat de behandeling effectief kan gebeuren. Als je kan zaaien, kan je ook spuiten." Het beste resultaat werd in deze proef verkregen met het proefmiddel in combinatie met Stomp Aqua in het eerstebladstadium, gevolgd door een behandeling met Atlantis, Biathlon en Actirob in het voorjaar. Deze strategie leek ook sterk op wat de landbouwer deed op de rest van het perceel. Die haalde een behoorlijk resultaat door op 28 oktober, net toen de tarwe één blad begon te krijgen, te behandelen met Celtic en Herold. Op 12 maart kwam hij terug met 2,5 l isoproturon, 2 l Stomp Aqua en vloeibare stikstof. Die laatste moest de kleine duistplantjes die de behandeling overleefden afbranden. Yves benadrukte dat hij een dergelijke toepassing niet blind kan aanraden. "Het is ook belangrijk dat dit vroeg gebeurt. Wanneer je maar in april op het veld kan, is de duist al te groot." Hij beklemtoonde nogmaals het belang van de al genoemde begeleidende teelttechnische maatregelen. "Het zaadbed moet ook voldoende fijn zijn, opdat alle duist gelijkmatig zou kiemen. Bij grove kluiten gebeurt dat niet en dat kan het slagings-

Tabel 1 Categorieën van aantasting op percelen met resistente duist - Bron: BASF 2015

Categorie	Mate van aantasting	Maatregelen
0	Geen resistentie	Duist kan bestreden worden met een voorjaarsbehandeling. Preventieve maatregelen nodig om geen resistentie te krijgen.
1	Beperkte resistentie. Het referentievoorjaarsmiddel Atlantis werkt nog 70 tot 90% (deze categorie is bijna niet meer te vinden in de West-Vlaamse polders)	Atlantis, de voorjaarsbehandeling versterken met Stomp Aqua en/of Capri of Lexus.
2	Voorjaarsbehandeling werkt onvoldoende	Een najaarsbehandeling met bodemmiddelen gevolgd door een versterkte voorjaarsbehandeling (zie categorie 1).
3	Voorjaarsbehandeling werkt niet, versterkte voorjaarsbehandeling werkt onvoldoende	De basis zijn een of 2 najaarsbehandelingen. Wanneer de najaarsbehandeling niet werkte kan je nog best doodspuiten en een andere voorjaarsteelt inzaaien.
4	Een najaarsbehandeling gevolgd door een versterkte voorjaarsbehandeling lukte 2 jaar na elkaar niet. (Er zijn zo 4 percelen in de kustpolders, dit komt meer voor in Engeland)	Grasland inzaaien

1 Wanneer resistente duist de voorjaarsbehandeling overleeft, zal door de zaadvorming het probleem nadien nog escaleren. **2** In droogtebarsten kon nog nieuwe duist kiemen. Ook die wordt best nog pleksgewijs aangepakt met een totaalherbicide.

percentage van de najaarsbehandeling omlaag halen. Ook een tekort aan neerslag kan de werking van de bodemmiddelen nadelig beïnvloeden." En een tekort aan neerslag kan zich zichtbaar ook laten gelden in het voorjaar. Vooral in de spuïtsproen en op plaatsen

waar er in de winters water stond, was de grond gebarsten als gevolg van de droogte. Vanuit de scheuren ontwikkelden zich nieuwe duïstplantjes. Wil men zaadvorming voorkomen, dan moet men op die plekken ingrijpen met glyfosaat. ■